

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

Αθήνα 11/9/ 2014
Αριθμ. Πρωτ.: 143

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Θάνατος ψαριών και λοιπών υδρόβιων οργανισμών στη λίμνη Βιστωνίδα»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 1304/22-7-2014
Η Ερώτηση 1387/24-7-2014
Η Ερώτηση 1411/25-7-2014
Η Ερώτηση 1439/25-7-2014

Απαντώντας στις παραπάνω Ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Θ. Κωνσταντινίδης, Ε. Γερασιμίδου, Α. Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, Τ.-Ν. Κουίκ, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Καρά Γιουσούφ Αϊχαν, Χ. Καραγιαννίδης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τη εξακρίβωση των αιτίων του μαζικού θανάτου των ψαριών στην Λίμνη Βιστωνίδα επισκέφτηκαν τη λίμνη και τη γύρω περιοχή κλιμάκιο από τρεις Κτηνίατρους Επιθεωρητές των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες της Περιφέρειας προχώρησαν άμεσα σε σειρά ενεργειών.

Από πλευράς ΥΠΑΑΤ συνέβαλλαν στη διερεύνηση του περιστατικού τρία κτηνιατρικά εργαστήρια, ενώ επιτόπου μετέβη και η επικεφαλής ιχθυοπαθολόγος του εργαστηρίου Παθολογίας Υδροβίων Οργανισμών του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης.

Πιο συγκεκριμένα, ελήφθησαν δείγματα:

- Νερού για εξετάσεις τοξικών μικροφυκών.
- Νερού και ψαριών για μικροβιολογικές – ιστολογικές εξετάσεις για εντοπισμό κάποιου μικροβιακού παράγοντα, ως πιθανού υπαίτιου του θανάτου.
- Ψαριών για εξέταση βαρέων μετάλλων.
- Ψαριών για εξέταση οργανοφωσφορικών και οργανοχλωριωμένων παραγόντων (φυτοφάρμακα).

- Νερού για τον έλεγχο τοξινών από φυτοπλαγκτονικά είδη

Μετά την ολοκλήρωση των εργαστηριακών αποτελεσμάτων και τη επί τόπου αυτοψία από Κτηνίατρο, ειδική παθολόγο των ιχθύων, ως καθ' ύλην αρμόδια, διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

- Επιβεβαιώθηκαν οι αρχικές εκτιμήσεις ότι η σημαντική πτώση των επιπέδων του οξυγόνου στα νερά της λίμνης οδήγησαν σε συνθήκες ανοξίας.
- Η επικεφαλής ιχθυοπαθολόγος έθεσε και τον επιπρόσθετο ρόλο που μπορεί να έπαιξαν οι μεγάλες ποσότητες των φερτών υλών, προκαλώντας δηλαδή ακόμα και φαινόμενα «μηχανικής ασφυξίας» των ψαριών επικαθήμενες πάνω στα βράγχια τους.
- Σημειώθηκε η παρουσία τοξικών πληθυσμών κυανοφυκών του Γένους *Anabaena* σε όλα τα δείγματα θαλασσινού νερού που ελήφθησαν από τη λίμνη.
- Δεν ανιχνεύτηκαν οργανοχλωριωμένα παρασιτοκτόνα στην σάρκα των ψαριών

- Οι τοξικολογικές εξετάσεις και οι εξετάσεις για την ανίχνευση των βαρέων μετάλλων στη σάρκα των ιχθύων δεν ανίχνευσαν παρουσία οργανοφωσφορικών παρασιτοκτόνων ενώ τα βαρέα μέταλλα ήταν πολύ κάτω από το μέγιστο επιτρεπτό είτε πολύ κάτω ακόμα και από αυτά τα όρια ανίχνευσης).

Ως εκ τούτου αξιολογήθηκε ότι ο μαζικός θάνατος των ψαριών και λοιπών υδρόβιων οργανισμών που παρατηρήθηκε στη Λίμνη Βιστωνίδα στις 18 και 19/7/2014 οφείλεται στην σημαντική πτώση των επιπέδων του οξυγόνου στα νερά της λίμνης και τις συνθήκες ανοξίας που επικράτησαν.

Στις συνθήκες αυτές οδήγησαν:

Οι έντονες βροχοπτώσεις των τελευταίων εβδομάδων που είχαν σαν αποτέλεσμα την εισροή μεγάλων ποσοτήτων φερτών υλικών από τους ποταμούς και τους χειμάρρους μέσα στην Λίμνη, με αποτέλεσμα να φορτωθεί η ήδη επιβαρυνμένη λίμνη, με επιπλέον θρεπτικά υλικά.

Η ραγδαία άνθιση φυτοπλαγκτού που παρουσιάστηκε στο περιβάλλον της λίμνης ως αποτέλεσμα του παραπάνω γεγονότος και πιο συγκεκριμένα η δραματική αύξηση του κυανοβακτηριδίου. Καταμετρήθηκαν ποσότητες έως και 500 φορές υψηλότερες από τα κανονικά επίπεδα.

Η φωτοσυνθετική δράση του φυτοπλαγκτού κατά τη διάρκεια της ημέρας, οδήγησε σε κατανάλωση του CO₂ και αύξηση του pH (περισσότερο αλκαλικά νερά).

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω συνθηκών κατέρρευσε (νεκρώθηκε σε τεράστιο βαθμό) και αυτός ο ίδιος πληθυσμός του φυτοπλαγκτού και η αποσύνθεσή του προκάλεσε δέσμευση μεγαλύτερων ποσοτήτων οξυγόνου και επομένως ακόμη μεγαλύτερη πτώση της συγκέντρωσης του στα νερά της λίμνης.

Επιπλέον η μεγάλη ποσότητα φερτών υλών επικάθησε και στη βλάστηση του πυθμένα προκαλώντας νέκρωση μακροφυκών και γενικά υδρόβιας βλάστησης, επιδεινώνοντας περισσότερο την έλλειψη οξυγόνου.

Οι μεγάλες ποσότητες γλυκών υδάτων και η κακή επικοινωνία με τη θάλασσα έπαιξε ίσως επιπρόσθετα κάποιο ρόλο στη σύνθεση των υδάτων της λίμνης και στην αλλαγή της φυσικής ισορροπίας του οικοσυστήματος.

Όσον αφορά στην αναπλήρωση του απολεσθέντος εισοδήματος των αλιέων μελών του Αλιευτικού Συνεταιρισμού σημειώνεται ότι:

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007-2013, που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1198/06 της 27ης Ιουλίου του 2006) μπορεί να χορηγήσει αποζημίωση υπό ορισμένους όρους για τις προσωρινές παύσεις της αλιείας λόγω απρόβλεπτων γεγονότων σύμφωνα με το άρθρο 24 του ως άνω Κανονισμού, το οποίο όμως αφορά στην αλιευτική δραστηριότητα του Κοινοτικού Αλιευτικού Στόλου.

Στην περίπτωση της λίμνης Βιστωνίδας πρόκειται για αλιεία σε εσωτερικά ύδατα και εφαρμόζεται το άρθρο 33 του Καν. 1198/06 βάσει του οποίου μπορεί να χορηγηθεί οικονομική στήριξη για προσωρινή παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων μόνο όταν εφαρμόζονται μέτρα (κατόπιν σχετικής ενωσιακής πράξης) ανασύστασης ειδών στα εσωτερικά ύδατα.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής-Γρ. κ. Υπουργού
2. Βουλευτή Θ. Κωνσταντινίδης
3. Βουλευτή κα Ε. Γερασιμίδου
4. Βουλευτή κα Α. Ξηροτύρη-Αικατερινάρη
5. Βουλευτή κ. Τ.-Ν. Κουίκ
6. Βουλευτή κ. Ζεϊμπέκ Χουσεϊν
7. Βουλευτή κ. Καρά Γιουσούφ Αϊχαν
8. Βουλευτή κ. Χ. Καραγιαννίδη